

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.1.3.2025

Pan
Sławomir Krygowski
Podkarpacki Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska

Wojewódzki Inspektorat Ochrony
Środowiska w Rzeszowie,
ul. Gen. M. Langiewicza 26,
35-101 Rzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/001 Wykonanie budżetu państwa w 2024 roku – wykonanie planu finansowego
Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie (WIOŚ) ul. Gen. M. Langiewicza 26, 35-101 Rzeszów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Krygowski, Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, od 30 kwietnia 2024 r. 1W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Piotr Jucha, Zastępca Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, od 28 lutego do 29 kwietnia 2024 r., Krystyna Sołek, Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, od 11 kwietnia 2016 r. do 27 lutego 2024 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Wojciech Ostrowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/11/2025 z 13 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 2-4)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie w 2024 r., pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zakres kontroli Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy porównawczej wykonania planu dochodów,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i stanu zobowiązań,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analizy wybranego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy systemu kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie w 2024 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej W wyniku szczegółowej kontroli 23% zrealizowanych przez WIOŚ w 2024 r. wydatków³ ustalono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*⁴ i aktach wykonawczych do tej ustawy. Wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji zadań jednostki. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Sprawozdania budżetowe WIOŚ zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*⁵, rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym*⁶, a także rozporządzenia

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Po wyeliminowaniu wydatków płacowych.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731).

Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷. Podstawą sporządzenia sprawozdań były dane wynikające z ewidencji księgowej, a przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości ich sporządzenia.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

Dysponentem części budżetowej 85/18 Województwo podkarpackie jest Wojewoda Podkarpacki. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska jest w tej części budżetowej dysponentem środków budżetu państwa trzeciego stopnia.

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

WIOŚ realizował dochody budżetowe w dziale 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska*, rozdział 90014 *Inspekcja ochrony środowiska*.

W 2024 r. dochody zrealizowane przez WIOŚ wyniosły 394,2 tys. zł, co stanowiło 237,4% dochodów planowanych i 135% dochodów wykonanych w 2023 r. (291,9 tys. zł). Zrealizowane dochody były wyższe od planowanych o 228,2 tys. zł (o 137,4) oraz wyższe od wykonanych w 2023 r. o 102,3 tys. zł (o 35%).

Wzrost dochodów wynikał głównie z osiągnięcia wyższych od planowanych wpływów z tytułu:

- grzywn i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (paragraf 0580) o 118,3 tys. zł (o 103,8%),
- przychodów z tytułu kar za substancje zubożające warstwę (paragraf 0540) o 52 tys. zł (o 173,5%),
- grzywn, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (paragraf 0570) o 41,4 tys. zł (o 414,4%),
- z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (paragraf 0910) o 16,2 tys. zł (o 811,4%).

Główna Księgowa WIOŚ wyjaśniła, że ze względu na charakter administracyjnych kar pieniężnych trudne jest do określenia prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz wysokość w jakiej będą wymierzone, w związku z tym nie ma możliwości przewidzenia wysokości wpływów z tego tytułu na dany rok budżetowy i tym samym dokładnego oszacowania wysokości planu dochodów.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. w WIOŚ kwota należności do zapłaty wynosiła 347,6 tys. zł (w tym zaległości 257,8 tys. zł) i wzrosła w stosunku do roku 2023 o 34 tys. zł.

Główny tytuł należności do zapłaty zarówno w roku 2023, jak i w roku 2024 stanowiły administracyjne kary pieniężne. Zmiany stanu należności na koniec

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652).

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

roku 2023 i 2024 wynikały z wpływu nowych decyzji administracyjnych oraz naliczenia kosztów upomnień i należnych odsetek od zaległości.

(akta kontroli str. 5-9)

OBSZAR

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane przez WIOŚ wydatki w 2024 r. wyniosły 16 112,2 tys. zł i stanowiły 98,4% planu pierwotnego oraz po zmianach. W porównaniu do 2023 r. wydatki wzrosły o 2126,1 tys. zł (o 15,2%).

Wydatki bieżące w 2024 r. wyniosły 16 029,1 tys. zł i stanowiły 99,5% wydatków ogółem. Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (paragrafy 4010-4140) wyniosły 14 689,1 tys. zł, co stanowiło 91,2% wydatków ogółem. Wydatki bieżące bez wynagrodzeń wyniosły 1340 tys. zł, co stanowiło 8,3% wydatków ogółem. Wydatki bieżące w porównaniu do 2023 r. wzrosły o 2161 tys. zł (o 15,6%).

Świadczenia na rzecz osób fizycznych - wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń (paragraf 3020) wyniosły w 2024 r. 15,6 tys. zł i stanowiły 0,1% wydatków ogółem (w 2023 r. 0,05%). Wydatki te były wyższe od zrealizowanych w 2023 r. o 8,2 tys. zł (o 90,2%).

Wydatki majątkowe w roku 2024 wyniosły 67,5 tys. zł i stanowiły 0,4% wydatków ogółem. Wydatki były niższe od wydatków roku 2023 r. o 43 tys. zł (o 39%).

Według sprawozdania Rb-70, przeciętne zatrudnienie w WIOŚ w 2024 r. wyniosło 97,26 i było niższe w porównaniu do roku poprzedniego o 0,85 pełnozatrudnionych. Wzrost zatrudnienia zanotowano w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) o 0,24 pełnozatrudnionych, natomiast spadek w grupie członków korpusu służby cywilnej (status 09) o 1,09 pełnozatrudnionych.

Wydatki na wynagrodzenia w roku 2024 wyniosły 12 455,5 tys. zł i były w stosunku do roku 2023 wyższe o 1707,9 tys. (o 15,9%). Wzrost wydatków na wynagrodzenia wynikał ze wzrostu kwoty bazowej wynagrodzeń.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wzrosło z 9 129 zł w 2023 r. do 10 672 zł w 2024 roku (o 16,9%).

W 2024 r. WIOŚ nie wykorzystywał środków z rezerwy ogólnej oraz z rezerw celowych budżetu państwa, nie realizował wydatków z budżetu środków europejskich, nie ponoszono także wydatków na usługi doradcze i eksperckie.

(akta kontroli str. 10-19)

Zobowiązania WIOŚ na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosły 1032,6 tys. zł i były wyższe o 165,6 tys. zł (o 19%) od zobowiązań na koniec 2023 r. (867 tys. zł). Zobowiązania na koniec 2024 r. obejmowały m.in. kwoty: 833,1 tys. zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (80,1% zobowiązań), 160,7 tys. zł z tytułu pochodnych od tego wynagrodzenia (15,6%), 10,2 tys. zł z tytułu dostaw gazu za grudzień 2024 r. (1%). Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 20)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w wysokości 322,4 tys. zł, tj. 23% wydatków WIOŚ po wyeliminowaniu wydatków płacowych. Doboru próby wydatków dokonano metodą monetarną⁹ na podstawie wygenerowanych z systemu finansowo-księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających wydatkom pozapłacowym w kwocie powyżej 1 tys. zł. Wylosowana próba obejmowała 46 dowodów (zapisów) księgowych.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki te dokonywane były zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji zadań i celów jednostki. Nie stwierdzono przypadków nieterminowych płatności skutkujących zapłatą odsetek, kar lub opłat.

Analizowane wydatki bieżące obejmowały łącznie 43 dowody (zapisy) księgowe na wartość 281,1 tys. zł.

W badanej próbie 3 dowody księgowe dotyczyły wydatku majątkowego w wysokości 41,3 tys. zł (zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania na potrzeby jednostki). Wydatek został zrealizowany zgodnie z zawartą umową.

(akta kontroli str. 21-23)

Analizą objęto zamówienie publiczne o łącznej wartości 119,5 tys. zł netto udzielone z wyłączeniem stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych* (dalej: ustawa Pzp)¹⁰ (art. 2 ust. 1 pkt 1) na zakup i dostawę sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem oraz serwerów kopii bezpieczeństwa z wyposażeniem na potrzeby WIOŚ¹¹.

Ustalono, iż postępowanie przeprowadzone zostało zgodnie z regulacjami wewnętrznymi, z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców. Realizacja zamówienia w zakresie przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia była zgodna z treścią zawartej umowy, a poniesione wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań jednostki.

(akta kontroli str. 24-90)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego WIOŚ w 2024 r. w zakresie wydatków.

W wyniku kontroli 23% zrealizowanych przez WIOŚ wydatków (po wyeliminowaniu wydatków płacowych) stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o *finansach publicznych* i aktach wykonawczych. Wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji zadań jednostki.

⁹ z prawdopodobieństwem wylosowania proporcjonalnym do wartości wydatku.

¹⁰ tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320.

¹¹ Zamówienie zrealizowano w ramach wydatków na zakupy bieżące oraz majątkowe.

Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Nie stwierdzono również przypadków nieterminowych płatności skutkujących zapłatą odsetek, kar lub opłat.

OBSZAR 3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań WIOŚ za 2024 r. :

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych WIOŚ (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 91-336)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez WIOŚ sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzanych sprawozdań.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie¹² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, dnia 19 marca 2025 r.

Kontroler

Wojciech Ostrowski
główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Rzeszowie

p.o. Wicedyrektor

Witold Pałasz

/-/

¹² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.